

§ 350

V 19.6.2024, Valtuutettu Mia Haglundin aloite humanitaarisen avun antamisesta Gazan siviileille

HEL 2023-014853 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Minja Koskela: Helsingin kaupunki on määritellyt itsensä aktiiviseksi kansainväliseksi toimijaksi, eikä toimijuutta ole rajattu vain Euroopan rajojen sisälle.

YK:n arvion mukaan Gazassa on tällä hetkellä 1,7 miljoonaa sisäistä pakolaista, 1,1 miljoonan ihmisen ennustetaan kohtaavan katastrofaalista elintarvikkeiden puutetta eli nälänhätää, 60 prosenttia asuinrakennuksista on tuhottu ja 36 000 ihmistä on tapettu sitten lokakuun 7. päivän 2023. Tarve humanitaariselle avulle on valtava ja näin ollen valtiollisen tason tuen lisäksi on perusteltua ottaa myös kunnalliset tuen antamisen mahdollisuudet käyttöön.

Tuen myöntämättömyyttä perustellaan sillä, että Ukrainaa on Helsingin kaupungin toimesta tuettu suurilta osin kaupunkien välisten sopimusten kautta. Tuen toimittamisen peruste eivät kuitenkaan ole ystävyyskaupunkisuhteet, vaan Venäjän aloittaman laittoman hyökkäyssodan aiheuttama avun tarve. On myös huomattava, että ystävyyskaupunkisopimus Dnipron kaupungin kanssa luotiin vasta hyökkäyssodan alkamisen jälkeen, mikä on ollut monella tavalla tarpeellista ja toimivaa. Kaupunki voi siis solmia alueellisia suhteita myös sotatoimien kesken, mikä tarkoittaa, että kaupungin olisi mahdollista lähestyä Gazan kaistaleella sijaitsevia alueita, mikäli kaupunki päätyy siihen, että alueelliset suhteet ovat paras tapa kanavoida tukea Gazan siviileille.

Aloitevastauksessa tuodaan myös esille, että eurooppalainen kaupunki Barcelona, joka on tehnyt päätöksen tukea Gazaa, toimii kahdenvälisten ja alueellisten sopimusten kautta. Barcelonan kaupunki ei kuitenkaan ole toiminut Gazan siviilien tukena vain kahdenvälisen yhteistyön puitteissa, vaan kaupunki on kanavoinut alueelle taloudellista tukea kansainvälisten organisaatioiden kautta. Barcelonan kaupunginvaltuusto on maaliskuussa 2024 tehdyssä päätöksessä myöntänyt 300 000 euroa humanitaarisen avun erityistukien kautta UNRWA:n meneillään olevaan hankkeeseen "Emergency response to the food needs of the

population in the Gaza Strip". Kaupungin toiveena on, että tällä tuella voidaan auttaa lähes 20 600 ihmistä.

Barcelonan kaupunginvaltuuston rahoitus siviiliväestön perustarpeiden kattamiseksi kanavoidaan YK:n (UNRWA) ja Palestiinan Punaisen Puolikuun (Punainen Risti) kautta, joilla on tiukat käytännöt siviiliuhrien saavuttamisesta, turvallisuudesta ja puolueettomuudesta konfliktissa.

Helsingin tulee seurata Barcelonan esimerkkiä ja tukea Gazan siviilejä.

Asia palautetaan valmisteluun ja päätetään, että kaupunki antaa taloudellista tukea humanitaariselle avulle Gazaan. Palautuksen aikana karotetaan kaupungille luontevin kansainvälinen yhteistyötaho, jonka kautta tukea siviileille kanavoidaan ja määritellään taloudellisen tuen laajuus.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 5

Anniina Iskanius, Jenni Pajunen, Sari Sarkomaa, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Elisa Gebhard, Shawn Huff, Minja Koskela, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 5–9 (1 tyhjä).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 09-310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Outi Jäppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09-310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 22.11.2023 Haglund Mia Helsingiltä humanitaarista apua Gazan siviileille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki tekee päätöksen humanitaarisen avun antamisesta Gazan siviilien auttamiseksi.

Helsingin kaupunki on tehnyt maaliskuussa 2022 päätöksen humanitaarisen avun antamisesta Ukrainassa käytävän sodan uhrien auttamiseksi (pormestari 3.3.2022 § 33). Lisäksi kaupunki on lahjoittanut Ukrainaan muun muassa ensihoitoyksiköitä sekä koulu- ja päiväkotikalusteita. Ukrainalle osoitettava tuki ja apu kanavoidaan pääsääntöisesti kaupunkiyhteistyön kautta. Helsingillä on yhteistyösopimukset Kiovan ja Dnipron kaupunkien kanssa, joille esimerkiksi tarvikelahjoitukset ensisijaisesti kohdennetaan. Helsinki solmi joulukuussa 2023 yhteistyösopimuksen Dnipron kaupungin kanssa. Dnipro sijaitsee alle 100 km päästä sodan etulinjasta, ja on kärsinyt mittavia tuhoja kriittisen infrastruktuurin ja siviilikohteiden osalta. Uuden sopimuksen myötä Helsingin tukea on luonteva kohdentaa tälle kumppanikaupungille.

Edellä kuvatulla tavoin ovat toimineet myös lukuisat muut eurooppalaiset kaupungit, joilla on yhteistyösuhde ukrainalaisten kaupunkien kanssa. Ukrainan kohdalla tuen myöntäminen on sekä koko EU:n että Suomen ulkopoliittisen linjan ja muiden eurooppalaisten kaupunkien vahvan tuen vuoksi ollut luontevaa.

Helsingillä ei ole Palestiinaan tai Gazaan sellaisia kahdenvälisiä tai kv-verkostojen kautta solmittuja suhteita, joiden kautta olisi luontevaa apua kanavoida. Sama tilanne on useimmilla Helsingin verrokkikaupungeilla. Eurooppalaisista kaupungeista Barcelona on yksi harvoista, joka on sitoutunut Gazan auttamiseen - Barcelonalle se on luontevaa, sillä Barcelonalla on Tel Aviv-Gaza yhteistyösopimus sekä yhteistyötä alueella Välimeren alueen kaupunkien yhteenliittymän kautta.

On selvää, että Gazassa avuntarve on valtava. Avun myöntäminen Gazaan olisi merkittävä ennakkotapaus kaupungin antamasta avusta alueelle, johon sillä ei ole olemassa yhteistyötä eikä yhteistyösopimusta. Tällainen ennakkotapaus voi osaltaan johtaa ennakoimattomaan määrään vastaavanlaisia humanitäärisenavun pyyntöjä eri konfliktien tai esimerkiksi luonnonkatastrofien osalta missä päin maailmaa tahansa. Lisäksi asiantuntijoiden mukaan tilanne Gazassa on tällä hetkellä niin vaikea, että humanitäärisen avun perille saapumisesta ei aina voida saada varmuutta.

Helsingin kaupunki seuraa tilanteen kehittymistä, Suomen valtion linjauksia ja suosituksia sekä verrokkikaupunkien käytänteitä. Tällä hetkellä avustusta ei myönnetä, mutta tilanteen kehittymistä seurataan aktiivisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 09-310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi
Outi Jäppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09-310 36073
outi.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.11.2023 Haglund Mia Helsingiltä humanitaarista apua Gazan siviileille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano